

De geheel door vrouwen gespeelde 'Otello' van Opera Spanga raakt vaker niet dan wel de juiste snaar.

Foto Robbe Van der Vloet

Verdi: Otello

Opera

★★★★★

Door Opera Spanga. Bewerking en regie van Corina van Eijk, muzikale leiding van Tjalling Wijnstra.

13/7, Spanga, Gemeente Weststellingwerf, Friesland. Daar t/m 3/8.

De gewaagde keuzes van Corina van Eijk komen de nuances uit Verdi's origineel niet altijd ten goede.

Het getuigt van artistiek lef om *Otello* van Giuseppe Verdi, een opera met voornamelijk mannelijke rollen, te bezetten met een geheel vrouwelijke cast.

In de theatertent in het Friese Spanga vergeet je echter al heel gauw dat de Moorse generaal Otello en zijn aartsvijand, vaandrig Jago, door vrouwen met paardenstaarten en nepsnorren worden gespeeld. Zo overtuigend zijn mezzosopraan Itzel Medecigo en actrice Wivineke van Groningen als machomannen.

Voor de bijrollen geldt dat in mindere mate, maar wat *Otello* van Opera Spanga echt gewaagd maakt, is dat regisseur Corina van Eijk delen uit Shakespeares toneelstuk toevoegt die librettist Arrigo Boito weglief.

In tegenstelling tot de opera, begint haar bewerking met de proloog in Venetië, als Otello door de doge naar Cyprus wordt gestuurd om het eiland tegen de Ottomanen te ver-

dedigen. Zo krijgt mezzosopraan Merlijn Runia de kans om Desdemona neer te zetten als een zelfbewuste vrouw, een tikkeltje brutaal zelfs, die haar vader trotseert en in het geheim met Otello trouwt.

Een visueel sterke opening, dankzij het decor van geanimeerde schilderijen. De mild dissonante muziek waarop Floris van Bergeijk de toegevoegde verzen heeft gezet wil daarentegen matig boeien. De scène voelt wijdlopig aan.

Met contrabas, klarinet, hobo en fagot belooft het zeskoppige kamerensemble onder leiding van Tjalling Wijnstra de verdiaanse donkere kleurspelingen te behouden. Helaas overheerst een weergalmende xylofoon die de hele avond blijft storen.

Sowieso wordt er vaak te hard op het slagwerk gemept en onnodig uit volle borst gezongen. Geheel passend tijdens de storm op Cyprus (Verdi's openingstaferel), maar waar blijft het verlangend zacht zingen in het liefdesduet? Misschien wil Runia met haar krachtige stem een geëmancipeerde Desdemona verklanken, maar zodoende ontdoet ze haar van elke nuance.

De door oorlog getraumatiseerde Otello komt veel beter uit de verf dankzij de vocale souplesse en zeggingskracht van Medecigo. Maar zijn allerbelangrijkste gesprekken met de afgunstige, leugenachtige Jago, waarin deze Otello influistert dat Desdemona hem bedriegt, mislukken. Terwijl Medecigo in het Italiaans zingt, dient Van Groningen haar gif toe in Engelstalig spreekgezang, wat leidt tot dramatische desoriëntatie.

Mee eens dat Emilia, de vrouw van Jago, een grotere rol in Verdi's opera had verdiend. Rechtsreeks uit Shakespeare krijgt de sonore mezzosopraan Graziella DeBattista een proto-feministische aria toebedeeld, die helaas funest uitpakt voor de spanningsopbouw voordat Otello zijn vrouw wurgt.

Als Verdi ongemoeid wordt gelaten, raakt de voorstelling de juiste snaar, zoals in de grote monoloog van Otello, *Dio! Mi potevi scagliar*. Geen xylofoon, alleen totale verslagenheid in de stem van Medecigo. Maar zulke momenten zijn jammer genoeg schaars.

Jenny Camilleri